

Sygn. akt I C 639/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Matyja

Protokolant: sek. sąd. Joanna Kotowska

po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 2014r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **E. W. (1)**

przeciwko **Towarzystwu (...) S.A. w W.**

o zapłatę i rentę

I. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powoda E. W. (1) kwotę 80.948,-zł (słownie osiemdziesiąt tysięcy dziewięćset czterdzieści osiem złotych) z ustawowymi odsetkami od 17 października 2013r. do dnia zapłaty

II. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powoda E. W. (1) tytułem renty wyrównawczej kwotę 570,-zł (słownie pięćset siedemdziesiąt złotych) tytułem renty wyrównawczej poczynając od dnia 8 grudnia 2014r., płatnej do (...)–go każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności

III. oddala powództwo w pozostałym zakresie

IV. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powoda E. W. (1) kwotę 802,-zł (słownie osiemset dwa złote) tytułem zwrotu kosztów procesu.

V. nakazuje ściągnąć od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Olsztynie kwotę 4.801,74zł (słownie cztery tysiące osiemset jeden złotych i siedemdziesiąt cztery grosze) tytułem należnej opłaty w sprawie od obowiązkowego uiszczenia której powód był zwolniony (kwota 4.040,-zł) i obciążających go wydatków (kwota 761,74)

Sędzia

Sygn. akt I C 639/13

UZASADNIENIE

Powód E. W. (1) pozwem wniesionym w dniu 11 października 2013r. (data stempla pocztowego k 46) wniósł o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. następujących kwot:

- kwoty 100.000,-zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od 8 października 2013r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia

- kwoty 1.440,-zł z ustawowymi odsetkami tytułem poniesionych kosztów opieki w okresie od 1 sierpnia do 11 października 2013r. z ustawowymi odsetkami od 8 października 2013r. do dnia zapłaty

- kwoty 620,65zł z ustawowymi odsetkami od 8 października 2013r. do dnia zapłaty tytułem poniesionych kosztów leczenia

- kwoty 600,-zł tytułem miesięcznej renty płatnej z góry do piątego każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności każdej raty

oraz należnych kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu podał, że w dniu 18 lipca 2013r. na skrzyżowaniu dróg K. – B. podczas manewru wyprzedzania powoda jadącego rowerem, przez samochód osobowy doszło do wypadku drogowego w wyniku którego doznał on obrażeń ciała.

Bezpośrednio po wypadku powód został przewieziony do Szpitala (...) w K., gdzie stwierdzono wieloodłamowe złamanie kości ramiennej prawej, złamanie trzonu kości promieniowej prawej, otwarte złamanie kości piszczelowej lewej oraz wieloodłamowe złamanie kości strzałkowej lewej. Po zespoleniu złamań powód przez okres dwu tygodni był hospitalizowany, po czym został wypisany z zaleceniem podjęcia rehabilitacji i noszenia ortezy na ramieniu i barku prawym. Skutkiem odniesionych obrażeń jest neuropatia nerwu promieniowego prawego. Do chwili obecnej powód nie może się samodzielnie poruszać. Z uwagi na unieruchomienie prawej ręki nie może korzystać z kul łokciowych. Powód nie posiada wózka inwalidzkiego. Po mieszkaniu porusza się przy pomocy krzesła na kółkach. Powód wymaga stałej pomocy osób trzecich, głównie pomocy synów, we wszystkich codziennych czynnościach. Nie wychodzi sam z domu, przez co uległy ograniczeniu jego kontakty z innymi ludźmi i obniżyła się aktywność życiowa. Powoduje to, że powód cierpi na obniżenie nastroju.

Uzasadniając żądanie w przedmiocie renty miesięcznej powód wskazał, że jego zwiększone potrzeby wynikają z konieczności opieki w wymiarze (...)godzin dziennie co pomnożone przez obowiązującą stawkę wygodzenia za opieką w kwocie 10,-zł daje kwotę 600,-zł miesięcznie.

Taką samą stawkę wynagrodzenia powód przyjmuje przy wyliczeniu kwoty kosztów opieki za okres od 1 sierpnia do 11 października 2013r. przy średnim wymiarze sprawowania tej opieki przez dwie godziny dziennie.

Przedmiotowa szkoda została zgłoszona pozwanemu pismem z dnia 3 września 2013r. Pozwany potwierdził przyjęcie szkody w dniu 17 września 2013r, ale do chwili wniesienia niniejszego powództwa nie spełnił świadczenia.

Przed wyznaczeniem terminu rozprawy i doręczeniem odpisu pozwu pozwanemu powód pismem procesowym datowanym dnia 31 października 2013r. (data wpływu do Sądu 6 listopada 2013r. cofnął pozew w zakresie roszczeń:

- z tytułu zadośćuczynienia o kwotę 20.000,-zł

- z tytułu poniesionych kosztów opieki o kwotę 420,-zł

- z tytułu poniesionych kosztów leczenia o kwotę 620,65zł.

W uzasadnieniu powyższego podał, że pozwany decyzją z dnia (...) przyznał powodowi i wypłacił z w/w tytułów łączną kwotę 21.040,65zł

(pismo powoda k 57-62)

Pozwany Towarzystwo (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na jego rzecz należnych kosztów procesu.

Nie kwestionując swojej odpowiedzialności co do zasady pozwany zarzucił, zawyżenie żądanej przez powoda kwoty zadośćuczynienia oraz żądanie odsetek od wcześniejszej daty niż dzień wydania wyroku.

Zdaniem pozwanego nie znajduje uzasadnienia również żądanie powoda zasądzenia renty. Przywołując postanowienia art. 444§ 2 k.c. pozwany wskazał, że wystąpienie okoliczności wskazanych w tym przepisie nie uzasadnia jeszcze prawa do renty. Konieczną przesłanką do jej uzyskania jest wystąpienie szkody w postaci zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów. Ponadto nieodzowną przesłanką renty zdaniem pozwanego jest aby następstwa uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia miały charakter trwały. W przypadku, gdy mają one charakter przemijający powstała szkoda podlega wyrównaniu nie przyznaniem renty lecz jednorazowego odszkodowania z art. 444§ 1 k.c.

Zarzucił, iż powód nie wykazał, aby ponoszone przez niego dodatkowe miesięczne koszty miały charakter stały.

W przedmiocie żądania zwrotu kosztów opieki pozwany zarzucił, iż w oparciu o dokumentację medyczną przyjął, iż powód wymagał opieki w wymiarze (...)godzin dziennie przez okres (...)tygodni, w związku z czym koszty które poniósł z tego tytułu to kwota 420,-zł którą pozwany likwidując szkodę uznał i zapłacił. Zdaniem pozwanego żądana powoda stawka wynagrodzenia za opiekę w kwocie 10,-zł jest nieuzasadniona, tym bardziej że powód korzystał z opieki rodziny.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

W dniu 18 lipca 2013r. na skrzyżowaniu dróg K. – B. doszło do wypadku drogowego w ten sposób, że kierująca samochodem marki F. (...) nr rej (...) M. G. nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym przez niezachowanie szczególnej ostrożności podczas wyprzedzania poruszającego się rowerem i skręcającego w kierunku B. powoda, doprowadzając do zderzenia z nim, w wyniku czego doznał on obrażeń ciała w postaci wieloodłamowego złamania kości ramiennej prawej, złamania trzonu kości promieniowej prawej, otwartego złamania kości piszczelowej lewej oraz wieloodłamowego złamania kości strzałkowej lewej, powodujących naruszenie czynności narządu ciała na okres powyżej siedmiu dni.

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Kętrzynie z dnia 5 listopada 2013r. Sygn. akt II K 469/13 sprawczyni wypadku została uznana za winną popełnienia w/w czynu i skazana na karę (...)miesiący pozbawienia wolności z zawieszeniem jej wykonania na okres próby(...) lat. (akta sprawy II K 469/13 Sądu Rejonowego w Kętrzynie)

Bezpośrednio po wypadku powód został przewieziony do Szpitala (...)w K.gdzie na Oddziale (...)Urazowo Ortopedycznej stwierdzono uraz wielofunkcyjny, otwarte wieloodłamowe złamanie kości ramiennej prawej, złamanie trzonu kości promieniowej prawej, otwartego złamania kości piszczelowej lewej oraz wieloodłamowe złamanie kości strzałkowej lewej, neuropatię nerwu promieniowego prawego. Dokonano repozycji otwartej i stabilizacji złamania trzonu kości ramiennej prawej (...), repozycji otwartej i stabilizacji złamania trzonu kości promieniowej prawej płytą (...), repozycji zamkniętej i stabilizacji złamania trzonu kości piszczelowej lewej gwoździem śródszpikowym blokowanym. Zastosowano również leczenie farmakologiczne w tym przeciwbólowe. Powód przebywał w Szpitalu do dnia 31 lipca 2013r., skąd został wypisany w stanie dobrym, bez powikłań z zleceniem rehabilitacji. Powód otrzymał skierowanie na rehabilitację i do pracowni diagnostycznej (...)w dniu 12 listopada 2013 . W okresie od 2 do 24 grudnia 2013r. powód przebywał w (...)Ośrodku (...)w K.. Kolejny raz powód przebywał w Szpitalu w okresie od 19 do 24 listopada 2014r. Podczas tego pobytu dokonano operacyjnego usunięcia (...)z kości ramiennej prawej , rewizji stawu rzekomego końca dalszego kości ramiennej prawej z jego oczyszczeniem i odświeżeniem końców złamania , obłożono też staw przeszczepami autogennymi pobranymi z talerza kości biodrowej, oraz zespolenia złamania płytami ramiennymi (...)grzbietowo- boczna i przyśrodkową.

(dokumentacja medyczna k 21- 23, skierowania k 77 -73, 103- 106, karta informacyjna k 111-120 i k 128 – 130, 177-178, dokumentacja (...)w K.k 182-192 i ta sama dokumentacja złożona biegłemu z zakresu ortopedii koperta k 199 oraz dalsza bieżąca dokumentacja medyczna rehabilitacyjna k 276, 280 -292, karta informacyjna z pobytu w szpitalu w listopadzie 2014r. k 257-300)

Pismem z dnia 3 września 2013r. powód zgłosił szkodę pozwanemu w którego sprawca wypadku posiadała ubezpieczenie OC. Pozwany ubezpieczyciel pismem z dnia (...). potwierdził przyjęcie zawiadomienia o szkodzie.

(zgłoszenie szkody k 24 -27 , pismo ubezpieczyciela k 28, dalsze pisma powoda k 29 -32)

Powód poniósł koszt zakupu leków i kamizelki obojczykowej w łącznej kwocie 620,65zł.

Bezsporne jest, że koszty te zostały zwrócone powodowi przez pozwanego przy likwidacji szkody.

(faktury na zakup leków i kamizelki barkowej k 33 -35)

W chwili wypadku powód był osobą bezrobotną. W chwili wypadku jego trzech synowie mieszkali w W.a czwarty w I.. Wcześniej odwiedzali powoda jedynie w okresie świąt. Po wypadku odwiedzają go w weekendy i dni wolne od pracy. Bezpośrednio po wyjściu ze Szpitala powód był osobą nie chodzącą, wymagającą pomocy osób trzecich. Syn E.wziął urlop aby zaopiekować się powodem.

(decyzja Starosty Powiatu z dnia (...)o (...) k 38, pismo pełnomocnika powoda k 65- 66, zeznania E. W. (2)k 261-262)

Z zaświadczenia MOPS w K. wynika, że w roku 2013 pełny koszt odpłatności za 1 godzinę usług opiekuńczych wynosił 9,50zł.

(pismo MOPS k 82)

W dniu 21 stycznia 2014r. złożył do ZUS wniosek o przyznanie renty socjalnej. Wniosek ten nie został przyjęty, gdyż powód nie spełnia warunków do przyznania mu renty socjalnej.

(wniosek o rentę k 121- 123, zeznania powoda k 303-304 płyta CD k 305)

Z opinii biegłego neurologa wynika, że u powoda rozpoznano ciężkie uszkodzenie nerwu pośrodkowego prawego na poziomie nadgarstka leczone zabiegowo. Według biegłej uszkodzenie to rzadko ma charakter bezpośrednio pourazowy, częściej powstaje w efekcie stenozy w kanale nadgarstka np. skutek przewlekłego ucisku lub innych schorzeń. W przypadku powoda drętwienie palców typowe dla reprezentacji nerwu pośrodkowego pojawiło się już we wczesnym okresie po urazie, a konkretnie po zabiegu operacyjnym złamania prawej kończyny górnej, stąd zdaniem biegłej należy uznać, że uszkodzenie nerwu było bezpośrednim efektem urazu. Podjęte leczenie zabiegowe złagodziło częściowo objawy uszkodzenia nerwu pośrodkowego, głównie w zakresie zaburzeń czucia, jednak nie wyeliminowało istniejącej dysfunkcji. Kontynuowana rehabilitacja może przynieść dalszą poprawę, jednak przy doznanym urazie i jego ciężkości należy przyjąć, że dysfunkcja prawej ręki pozostanie i jako że powód jest osobą praworęczną skutki tej niepełnosprawności będą ograniczały jego sprawność manualną. Biegła określiła uszczerbek na zdrowiu powoda na(...).

Opinia biegłego neurologa została zakwestionowana przez pozwanego, zdaniem którego określony przez biegłą uszczerbek na zdrowiu powoda nie pozostaje w związku przyczynowo – skutkowym z wypadkiem, który miał miejsce w dniu (...), a może być następstwem wadliwie przeprowadzonego zabiegu., jako że powód w czasie badania przyznał, że drętwienie palców pojawiło się po zabiegu operacyjnym złamania kończyny prawej.

W ustnych wyjaśnieniach biegła neurolog potwierdziła, że zmiany u powoda mają charakter utrwalony. Ewentualna rehabilitacja może wpłynąć na poprawę jego stanu zdrowia, ale w niewielkim stopniu. Uszkodzenie nerwu pośrodkowego nie jest zdaniem biegłej wynikiem przeprowadzonego zabiegu, gdyż stwierdzone objawy pojawiły się bezpośrednio po urazie.

((opinia na piśmie k 144- 146, zastrzeżenia pozwanego do opinii k 167- 168, ustne wyjaśnienia k 302, płyta CD k 305)

Z opinii biegłego z zakresu ortopedii wynika, że doznane przez powoda obrażenia prawej kończyny górnej i lewej kończyny dolnej spowodowały powstanie trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości(...).

-(...) za wielodołamowe otwarte złamanie kości ramiennej z następstwem braku zrostu skróceniem ramienia.

(...) za złamanie trzonu prawej kości promieniowej wymagające leczenia operacyjnego u osoby praworęcznej

- (...) za przebyte złamanie lewej kości piszczelowej

- (...) % za neuropatię prawego nerwu pośrodkowego

Według biegłego doznane obrażenia noszą znamiona dysfunkcji trwałej i niezależnie od sposobu wykonanych już zabiegów oraz planowanych dalszych zabiegów terapeutycznych, usunięcia metalu zespalającego nie rokuje one odzyskania pełnosprawnej funkcji zwłaszcza kończyny górnej prawej.

Opinia biegłego ortopedy została zakwestionowana przez pozwanego tak co do wysokości ustalonego uszczerbku na zdrowiu w szczególności odnośnie złamania kości ramiennej prawej z następstwem braku zrostu i skróceniem ramienia. Zdaniem pozwanego istnieją poważne wątpliwości, że obecne dolegliwości odczuwane przez powoda są normalnym następstwem wypadku. Zarzucił też, biegły nie uzasadnił przyjęcia 10% uszczerbku na zdrowiu z powodu złamania kości promieniowej oraz takiego samego uszczerbku przy złamaniu trzonu kości piszczelowej.

W ustnych wyjaśnieniach biegły podtrzymał sporządzoną opinię jak i ustalony procent uszczerbku na zdrowiu.

(opinia pisemna k 194- 195, zastrzeżenia pozwanego do opinii k 215-217, ustne wyjaśnienia biegłego k 302-303 płyta CD k 305)

Pismem procesowym z dnia 29 maja 2014r. powód rozszerzył żądanie pozwu z tytułu zadośćuczynienie do kwoty 150.000,-zł domagając się jej zasądzenia z ustawowymi odsetkami od kwoty 80.000,-zł liczonymi od dnia 8 października 2013r. a od kwoty 70.000,-zł od daty rozszerzenia powództwa.

(pismo rozszerzające powództwo k 225-227 i to samo k 234-236)

Pozwany wniósł w pierwszej kolejności o odrzucenie rozszerzonego powództwa, z uwagi na to, że pismo rozszerzające powództwo zostało mu doręczone bezpośrednio przez powoda, a nie przez Sąd. W przypadku gdyby wniosek ten nie został uwzględniony o jego oddaleniu.

(pismo procesowe pozwanego k 230- 231)

Powód przesłuchany w charakterze strony zeznał, że przed wypadkiem był osobą zdrową sprawną fizycznie. Nie chodził do żadnego lekarza. Nie miał też problemów neurologicznych.

Po wypadku został przewieziony do K., gdzie po zespoleniu złamań i unieruchomieniu złamań przebywał przez okres(...)tygodnia. W czasie pobytu w Szpitalu był osobą leżącą wymagającą pomocy osoby trzeciej we wszystkich podstawowych czynnościach. Otrzymywał też środki przeciwbólowe. Środków tych szczególnie potrzebował w nocy. Ze szpitala do domu został przywieziony karetką, a do mieszkania wnieśli go sanitariusze. Przez okres (...)tygodni po wyjściu ze szpitala opiekował się nim syn E., którym w tym celu wziął urlop. Potrzebował pomocy w przygotowywaniu posiłków, robieniu zakupów, w sprzątanu. Ma pięcioro dzieci córkę mieszkającą w A.i czterech synów z których jeden mieszka i pracuje w I.. Synowie mieszkający w P.przyjeżdżają na weekendy przygotowują mu posiłki na cały tydzień, które potem sobie odgrzewa i robią zakupy. Korzystał też z pomocy sąsiadów. Do listopada 2013r. w ogóle nie wychodził z domu. Na rehabilitację dojeżdża Busikiem który zatrzymuje się przed jego domem i dojeżdża do miejsca rehabilitacji. W chwili wypadku był osobą bezrobotną. W dalszym ciągu nie uzyskał prawa do emerytury. Utrzymują go dzieci. Koszty związane z utrzymaniem mieszkania to kwota 700-800zł miesięcznie. Od dzieci dostaje ok. 1600,-zł.

Zmniejszył się jego krąg znajomych po wypadku, po tylko niektórzy do niego przychodzili. Jest przyzwyczajony do samotności, jako że jest od (...) lat wdowcem.

(zeznania powoda k 303-304, płyta CD k 305)

Sąd Okręgowy zważył:

Powództwo wniesione przez powoda co do zasady jest uzasadnione.

Na wstępie wskazać należy, że podstawą prawną roszczeń powoda jest art. 445 § 1 k.c. oraz art. 444 § 1 i 2 k.c. oraz art. 805 i n. k.c.

Pozwany nie kwestionuje swej odpowiedzialności, sprawca wypadku posiadał u pozwanego ubezpieczenie OC pojazdu, podnosił jedynie że wysokość roszczenia żądana przez powoda jest wygórowana. Zarzuca też brak podstaw do żądania i zasądzenia odsetek od daty wcześniejszej niż wydanie wyroku w sprawie.

Co do zasady strony niniejszego sporu podobnie oceniały rozmiar następstw wypadku z dnia (...). w zakresie dotyczącym stanu zdrowia powoda.

Ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie Sąd poczynił w oparciu o dokumenty, w szczególności dokumentację medyczną, której prawdziwości i wiarygodności żadna ze stron nie kwestionowała. Nadto Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu neurologii i ortopedii.

Wszystkie te opinie, w ocenie Sądu, zasługują na uwzględnienie jako jasne, rzetelne i nie budzące wątpliwości. Są ponadto fachowe a biegli w ustnych wyjaśnieniach w sposób szczegółowy i wyczerpujący odpowiedzieli na wszystkie dodatkowe pytania.

Wskazać jednocześnie należy, że opinie biegłych są wiarygodne również z uwagi na to, że korespondują z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w niniejszej sprawie, a w szczególności z dokumentacją medyczną oraz zeznaniami świadka E. W. (2) i złożonymi w charakterze strony przez powoda, którym Sąd dał wiarę w całości.

Powód ostatecznie żądał zasądzenia na jego rzecz od pozwanego zadośćuczynienia w wysokości 150.000,-zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 80.000,-zł od dnia 8 października 2013r. i od kwoty 70.000,-zł od dnia wniesienia pisma rozszerzającego powództwo tj. 29 maja 2014r.. Domagał się też zasądzenia kwoty 1020,-zł z tytułu poniesionych kosztów opieki z ustawowymi odsetkami liczonymi od 8 października 2013r. oraz renty wyrównawczej w kwocie 600,-zł miesięcznie płatnej z góry do(...)każdego miesiąca.

Odnosząc się do pierwszego z tych roszczeń, a mianowicie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę określonego w art. 445§ 1 k.c. to wskazać należy, że pozwany Ubezpieczyciel nie negując samej zasadności dochodzonego roszczenia z tego tytułu, kwestionował jednak jego wysokość. Twierdził bowiem, że wypłacona przez niego w toku postępowania likwidacyjnego kwota 20.000,-zł tytułem zadośćuczynienia w pełni rekompensuje doznane przez powoda krzywdy oraz uwzględnia wszystkie okoliczności mogące stanowić podstawę zasądzenia „odpowiedniej kwoty” z art. 445 § 1 k.c.

W myśl art. 445 § 1 k.c. w wypadku uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę pieniężną tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, przy czym suma pieniężna stanowić ma ekwiwalent szkody niemajątkowej. Ekwiwalent ten z założenia ma charakter ocenny, w jego ramach bowiem wynagrodzeniu podlegają cierpienia, zarówno fizyczne, jak i psychiczne, trwałe i przemijające.

Zgodnie z utrwalonym już stanowiskiem Sądu Najwyższego, przy ocenie wysokości zadośćuczynienia należy uwzględnić przede wszystkim nasilenie cierpienia, długotrwałość choroby, rozmiar kalectwa, trwałość następstw zdarzenia oraz konsekwencje uszczerbku na zdrowiu w życiu osobistym i społecznym (tak Sąd Najwyższy m. in. w wyroku z dnia 10 czerwca 1999 r., UKN 681/98, OSNAP 2000/16/626 oraz w wyroku z dnia 24 października 1968r., I CR 383/68, LEX nr 6407).

W związku z powyższym dla określenia rozmiaru krzywdy doznanej przez powoda na skutek wspomnianego wypadku komunikacyjnego koniecznym stało się, w pierwszej kolejności, ustalenie skali doznanych przez niego obrażeń ciała i ich następstw. Celem uzyskania wiadomości specjalnych na temat wyżej wskazanych okoliczności Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu ortopedii i neurologii.

W świetle opinii biegłego ortopedy w wyniku wyżej wskazanego wypadku powód doznał obrażeń ciała w postaci: otwartego wieloodłamowego złamania kości ramiennej prawej, złamania trzonu kości promieniowej prawej, otwartego złamania kości piszczelowej lewej oraz wieloodłamowe złamanie kości strzałkowej lewej oraz neuropatię nerwu promieniowego prawego. Szczególnie dotkliwe w codziennym życiu powoda okazały się konsekwencje wieloodłamowego złamania kości ramiennej prawej oraz złamanie trzonu kości promieniowej prawej oraz neuropatia nerwu promieniowego prawego. Powód mimo długotrwałego leczenia; ostatni pobyt w szpitalu w listopadzie 2014r. w celu operacyjnego usunięcia (...) R.z kości ramiennej prawej, rewizji stawu rzekomego końca dalszego kości ramiennej prawej z jego oczyszczeniem i odświeżeniem końców złamania, obłożono też staw przeszczepami autogennymi pobranymi z talerza kości biodrowej, oraz zespolenia złamania płytami ramiennymi (...)grzbietowo-boczną i przyśrodkową i intensywnej rehabilitacji rozpoczętej już w grudniu 2013r. nie jest w stanie samodzielnie funkcjonować, a szczególności swobodnie posługiwać się prawą ręką. Nie może utrzymać w niej nawet najmniejszego przedmiotu. Ograniczona jest ruchomość braku prawego i utrzymujący się przykurcz łokcia prawego.

Zarówno biegła z zakresu neurologii jak i biegły z zakresu ortopedii są zgodni, że skutki urazu jakiego doznał powód w postaci uszkodzenia w wyniku otwartego wieloodłamowego złamania kości ramiennej prawej, złamania trzonu kości promieniowej prawej nerwu pośrodkowego są nieodwracalne i szansa iż prawa ręka powoda będzie sprawna są wysoce wątpliwe. Skutki doznanego urazu w postaci uszkodzenia nerwu pośrodkowego prawego mają charakter utrwalony.

Stwierdzone u powoda obrażenia spowodowały powstanie trwałego uszczerbku na zdrowiu w łącznej wysokości 55%.

W tym miejscu zauważyć należy, że ustalony przez biegłego ortopedę i neurologa uszczerbek powstały na zdrowiu poszkodowanego dotyczy tej samej jednostki chorobowej. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, iż wydając opinię o stanie zdrowia powódki biegli lekarze nie mieli żadnych wątpliwości, że wyżej wskazane obrażenia powstały w następstwie spornego wypadku komunikacyjnego. Omówione urazy skutkują tym, że obecnie powód nie jest w stanie samodzielnie funkcjonować pomaga pomocy osób trzecich w najprostszy czynnościach życia codziennego takich jak przyrządzanie posiłków, zrobienie zakupów, sprzątanie.

Rozpoznając zasadność i wysokość żądania zasądzenia zadośćuczynienia nie sposób pominąć skali cierpień i trudności, z jakimi powód zmierzył się w związku z zaistniałym zdarzeniem. Na skutek przedmiotowego wypadku powód była trzykrotnie hospitalizowany, a następnie poddany rehabilitacji, która jest w dalszym ciągu kontynuowana. Przeszedł również kilka zabiegów operacyjnych, a mianowicie repozycji otwartej i stabilizacji złamania trzonu kości ramiennej prawej (...) R., repozycji otwartej i stabilizacji złamania trzonu kości promieniowej prawej płytą (...), repozycji zamkniętej i stabilizacji złamania trzonu kości piszczelowej lewej gwoździem śródszpikowym blokowanym. Zastosowane było również leczenie farmakologiczne w tym przeciwbólowe. Bezpośrednio po zdarzeniu powód przebywał w Szpitalu od 18 listopada 2013r. do dnia 31 lipca 2013r.

Kolejny raz powód przebywał w szpitalu w okresie od 16 do 18 stycznia 2014r. w celu neurolizy i oczyszczenia nerwu pośrodkowego prawego. (karta informacyjna k 112-113)

Ostatni pobyt powoda w szpitalu miał miejsce w od 19 do 24 listopada 2014r. w celu operacyjnego usunięcia (...) R.z kości ramiennej prawej, rewizji stawu rzekomego końca dalszego kości ramiennej prawej z jego oczyszczeniem i odświeżeniem końców złamania, obłożono też staw przeszczepami autogennymi pobranymi z talerza kości biodrowej, oraz zespolenia złamania płytami ramiennymi (...)grzbietowo- boczną i przyśrodkową. (karta informacyjna k 297-299)

Przed wypadkiem powód był osobą bezrobotną na utrzymaniu swoich dorosłych i pracujących dzieci (powód ma ich 5-cioro) Nie korzystał z pomocy MOPS-u. Miał dobre i liczne kontakty z sąsiadami.

Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela pogląd Sądu Najwyższego, wedle którego głębsze będzie poczucie krzywdy u młodego człowieka niż u człowieka w dojrzałym czy wręcz podeszłym wieku (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2005 r., III CK 392/04, opubl. Lex nr 177203). Powód w chwili wypadku liczył sobie (...) lata. Był człowiekiem sprawnym fizycznie i zdrowym. Nie korzystał z porad lekarza POZ, ani innych lekarzy specjalistów. Oczywistym jest zatem, że doznane przez niego w wyniku wypadku obrażenia był dla niego duża krzywda. Z człowieka wprawdzie w już w podeszłym wieku ale sprawnego fizycznie i samodzielnego stał się osobą niedołązną wymagająca pomocy osób trzecich w najprostszych czynnościach życiowych. Nie bez znaczenia też jest następna konieczność długotrwałego leczenia i perspektywa, że nigdy już nie będzie osoba w pełni sprawna, uzależniona od konieczności korzystania z pomocy osób trzecich.

Podsumowując stwierdzić należy, że skala doznanych przez powoda cierpień fizycznych jest z całą pewnością bardzo duża.

Jeszcze raz podkreślić należy, że zadośćuczynienie powinno mieć charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Oczywistym jest, że zasądzając zadośćuczynienie Sąd winien się kierować zasadą umiarkowanej wysokości omawianego roszczenia. Nie może ona jednak oznaczać przyzwolenia na lekceważenie takich bezcennych wartości jak np. zdrowie. (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2007 r., I CSK 384/07 czy też wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 1 lutego 2005 r., III APA 9/04)

Biorąc pod uwagę wszystkie wyżej wskazane okoliczności, w szczególności dotyczące rozmiaru cierpień fizycznych doznanych przez powoda oraz trwałość następstw zdarzenia, Sąd uznał za zasadne żądanie zasądzenia kwoty 80.000,- zł tytułem zadośćuczynienia za w pełni uzasadnione, przyjmując, że najbardziej adekwatną kwotą z tego tytułu jest łączna kwota 100.000,-zł. Pozwany bowiem uścił w ramach omawianego żądania kwotę 20.000,-zł. Dlatego Sąd, w oparciu o art. 445 § 1 k.c., zasądził na rzecz powódki od pozwanego pozostałą kwotę 80.000,-zł.

W myśl przepisu art. 476 k.c. dłużnik dopuszcza się zwłoki, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, a jeżeli termin nie jest oznaczony, gdy nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela. Zgodnie natomiast z art. 817 § 1 k.c. pozwany obowiązany jest zaspokoić roszczenie odszkodowawcze w terminie 30 dni licząc od dnia zgłoszenia mu szkody. Z akt szkody wynika, że pozwany Ubezpieczyciel potwierdził fakt zawiadomienia o go szkodzie której doznał powód w dniu 17 września 2013r. Powód w żadne sposób nie udowodnił, iż nastąpiło zawiadomienie pozwanego przez w/w datą. Fakt nadania przez powoda zawiadomienia o szkodzie listem poleconym 4 września 2013r. nie oznacza, że przesyłka została doręczona pozwanemu w dniu 8 września 2013r. i tym samym w tej dacie nastąpiło jego zawiadomienie o szkodzie. W tej sytuacji uprawione jest przyjęcie, że pozwany winien spełnić świadczenie do dnia 17 października 2103r.

W niniejszej sprawie powód wnosił o zasądzenie na jej rzecz odsetek ustawowych od dnia 8 października 2013r. co do kwoty 80.000,-zł.

Rozstrzygając kwestię roszczenia odsetkowego Sąd nie podzielił poglądu pełnomocnika pozwanego, wedle którego powódce należą się odsetki ustawowe od dnia wyrokowania. Orzeczenie sądu przyznające zadośćuczynienie ma bowiem charakter rozstrzygnięcia deklaratoryjnego, a nie konstytutywnego. Zobowiązanie do zapłaty zadośćuczynienia ma bowiem charakter zobowiązania bezterminowego, przekształcającego się w zobowiązanie terminowe po wezwaniu dłużnika do jego spełnienia (tak (tak Sąd Najwyższy m. in. w wyroku z dnia 28 czerwca 2005 r., I CK 7/05 i z dnia 22 lutego 2007 r., I CSK 433/06). W związku z powyższym Sąd zasądził odsetki ustawowe od zadośćuczynienia jak w pkt I wyroku.

Jednocześnie Sąd uznał, że zasądzenie dalszego zadośćuczynienia w wysokości żądanej przez powoda tj. 150.000,- zł, przy wypłaceniu już przez pozwanego zadośćuczynienia, w kwocie 20.000,-zł byłoby nieuzasadnione. Kwota ta bowiem, zdaniem Sądu, jest zawyżona i nie jest utrzymana w rozsądnych granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, co oznacza, że stanowiłaby źródło wzbogacenia powoda.

(powołany już powyżej wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2005 r., III CK 392/04, nadto wyrok z dnia 12 września 2002 r., IV CKN 1266/00, niepubl. oraz z dnia 30 stycznia 2004 r., I CK 131/03, OSNC z 2005 r., Nr 2, poz. 40)

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 445 § 1 k.c., Sąd oddalił roszczenie powoda zapłaty zadośćuczynienia ponad kwotę 80.000,-zł.

Kolejnym roszczeniem zgłoszonym przez powoda jest odszkodowanie w kwocie 1.020,-zł z tytułu kosztów opieki udzielonej powodowi w okresie od 1 sierpnia 2013r. do 11 października 2013r. .

Zgodnie z art. 444 § 1 zdanie pierwsze k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty.

Sytuacja poszkodowanego musi być oceniana przez pryzmat wielu okoliczności rozważanych na różnych płaszczyznach pod kątem zwykłego następstwa i ciągu zdarzeń, zatem stanu rzeczy, który w świetle wiedzy i doświadczenia życiowego wystąpiłby przy przyjęciu typowego, najbardziej statystycznie oczekiwanego w danych okolicznościach biegu wypadków.

Niewątpliwie istotnym elementem była konieczność udzielenia powodowi opieki w pierwszym okresie leczenia a szczególności po wyjściu ze szpitala. Doznane przez niego obrażenia, a w szczególności wieloodłamowe złamanie kości ramiennej prawej , i złamanie kości promieniowej prawej uniemożliwiły mu jakiegokolwiek posługiwanie się prawą ręką. Powód doznał także otwartego złamania kości piszczelowej i strzałkowej lewej nogi. Z uwagi jednak na załamania prawej górnej kończyny nie mógł poruszać się o kulach. Powyższe powodowało konieczność opieki osoby trzeciej. W aktualnym orzecznictwie (por wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 17 czerwca 2014r. I ACa 232/14 LEX nr 1496479) przyjmuje się, że nawet bezpłatne sprawowanie opieki nad poszkodowanym przez członków rodziny, tak jak to miało miejsce i ma a niniejszej sprawie nie pozbawia powoda roszczenia o zwrot kosztów z tego tytułu. Z informacji udzielonej przez MOPS w K. wynika, że w roku 2013 pełny koszt odpłatności za 1 godzinę usług opiekuńczych wynosił 9,50zł.

Mnożąc powyższą stawkę przez okres objęty żądaniem tj. 72 dni po 2 godziny dziennej to koszty tej opieki wyniosły kwotę 1368zł. Pozwany wypłacił powodowi z tego tytułu kwotę 420,-zł co uzasadnia roszczenie powoda o zapłatę dalszej kwoty tj. 948,-zł.

Roszczenie przewyższające tę kwotę podlega oddaleniu.

W/w kwotę zasądzono tak jak kwotę zadośćuczynienia wraz odsetkami liczonymi od 17 października 2013r., oddalając roszczenie zasądzenia odsetek od dnia 8 października 2013r.

Kolejnym roszczeniem powoda jest roszczenie określone w art. 444 § 2 k.c. – przyznania renty w kwocie 600,-zł miesięcznie płatnej z góry do (...)–go każdego miesiąca.

Roszczenie o rentę przysługuje poszkodowanemu w razie:

-całkowitej lub częściowej utraty zdolności do pracy zarobkowej

-zwiększenia się potrzeb

- zmniejszenia się jego widoków powodzenia na przyszłość.

Wskazać w tym miejscu należy, że judykaturze przyjmuje się, że nie sama utrata zdrowia lecz rzeczywista utrata możliwości zarobkowania i widoków na przyszłość, lecz także zwiększenie się potrzeb poszkodowanego jako wywołanego uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia.

Przyznanie renty z tytułu zwiększonych potrzeb na podstawie w/w przepisu art. 444§ 2 k.c. nie jest uzależnione od wykazania, że poszkodowany faktycznie te potrzeby zaspokaja i ponosi związane z tym wydatki. Do przyznania renty z tego tytułu wystarczy samo istnienie zwiększonych potrzeb jako następstwo czynu niedozwolonego. Będą nimi wszelkie koszty związane z zapewnieniem poszkodowanej stałej lub doraźnej opieki, nawet świadczonej bezpłatnie przez członków rodziny (por wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 17 czerwca 2014r. I ACa 232/14 LEX nr 1496479 i wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 14 sierpnia 2014r. I ACa 362/14 LEX nr 1498923)

Powód domaga się zasądzenia mieszczonej renty w kwocie 600,-zł na pokrycie kosztów opieki świadczonej przez czas (...)godzin dziennej przy stawce wynagrodzenia za tę opiekę 10,-zł za godzinę.

Jak wyżej wskazano stawka wynagrodzenia za jedną godzinę usług opiekuńczych wynosił 9,50zł (pismo MOPS w K. k 82) .

Niewątpliwie powód w wyniku doznanych uszkodzeń ciała w wyniku wypadku i będącego wynikiem tego uszkodzenia rozstroju zdrowia, który jak wynika ze zgodnych opinii obojga biegłych ma charakter utrwalony i nieodwracalny potrzebuje stałej opieki w codziennych czynnościach takich jak przygotowywanie posiłków, sprzątanie, pomoc w robieniu zakupów.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że roszczenie powoda o zasądzenie miesięcznej renty wyrównawczej jest uzasadnione co kwoty 570,-zł i taką też kwotę renty zasądził od pozwanego.

Roszczenie przewyższające tę kwotę podlega oddaleniu.

Z uwagi na częściowe uwzględnienie żądań powoda o kosztach procesu orzeczono po myśli art. 100 k.p.c. rozdzielając je między strony stosownie do wyniku sporu.

Powód złożył spis kosztów na kwotę 5.179,95zł. Na kwotę wskazaną składa się wynagrodzenie pełnomocnika –adwokata w kwocie 3.600,-zł plus opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,-zł plus koszty dojazdu pełnomocnika z W. do Sądu Rejonowego w Warszawie, który przeprowadzał dowód z zeznań świadka E. W. (2) i dojazd z W. do O. oraz kosztu dojazdu powoda z K. do O.. Koszty te zostały określone przez powoda odpowiednio na kwotę 585,06zł , 835,80zł i 142, 09zł. Koszty te zostały zawyżone, albowiem przy podróży jednej osoby należy się zwrot kosztów w 50%.

W tej sytuacji należy przyjąć, że koszty poniesione przez strony w sprawie wyniosły 8015,47 zł ((...) plus 781,47 koszty podróży pełnomocnika powoda i powoda) Powód utrzymał się swoim roszczeniu w 55%, co przy stosunkowym rozliczeniu kosztów powoduje, iż należy mu się ich zwrot w kwocie 802,-zł.

O obciążeniu pozwanego kosztami sądowym, których powód nie miał obowiązku uiścić (opłata od pozwu i wydatki związane ze wynagrodzeniem biegłych) orzeczono na podstawie art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2010r. Nr 90 poz. 594 ze zm.).